

Een robuust en toekomstgericht elektriciteitsnet is essentieel om de groeiende vraag naar stroom op te vangen. De elektrificatie van mobiliteit, verwarming, en industriële processen, gecombineerd met decentrale productie via onder meer zonnepanelen, zorgt voor een dubbele belasting: zowel op het vlak van verbruik als injectie. Zonder versterking en slim beheer van het net dreigt netcongestie, waarbij bedrijven en burgers geen aansluiting meer kunnen krijgen of hun elektriciteit niet kwijt kunnen. Een studie van de Boston Consultancy Group (BCG)¹ stelt dat Nederland jaarlijks 10 tot 35 miljard euro aan economische baten misloopt door het overvolle elektriciteitsnet, omdat bedrijven slechts beperkt kunnen uitbreiden en verduurzamen. Dit is een scenario dat Vlaanderen absoluut moet vermijden.

Het elektriciteitsdistributienetwerk valt (net als het plaatselijk vervoersnetwerk) onder de Vlaamse gewestelijke energiebevoegdheden (art. 6 §1VII, lid a) BWHI). Vlaanderen heeft ook belangrijke energiebevoegdheden op vlak van “de nieuwe energiebronnen” (lid f)) en “het rationeel energiegebruik” (lid h)) waarvoor de ontwikkeling van het elektriciteitsdistributienetwerk erg belangrijk is.

Het Vlaams Regeerakkoord vermeldt over Fluvius onder meer:

- In zijn investeringsplan rekent Fluvius op een bijkomende investering van 4 miljard euro voor een upgrade van het elektriciteitsdistributienet, bovenop de reeds geplande 7 miljard euro aan onderhouds- en vervangingsinvesteringen ("business-as-usual"). Dit betekent dat Fluvius in totaal 4 miljard euro extra zal moeten investeren in de netten om de energietransitie, elektrificatie en integratie van hernieuwbare energie mogelijk te maken in de periode 2025 tot 2035-2036. Deze investeringen zijn noodzakelijk om de betrouwbaarheid, bevoorradingszekerheid en toekomstbestendigheid van het net te garanderen. Deze investeringen zijn nodig om de noodzakelijke elektrificatie in uitvoering van de energietransitie (o.a. elektrificatie vervoer, verwarming, industriële processen en informaticatoepassingen, enz.) en de integratie van hernieuwbare energie in het net mogelijk te maken.

¹ Boston Consulting Group (2024): [Bedrijven lopen jaarlijks 10-35 miljard euro aan baten mis door netcongestie - VEMW: kenniscentrum en belangenbehartiger](#)

Het ratingsbureau Moody's volgt van nabij de financiële ratio's van de Fluvius DNB's. In een internationale context moet worden vastgesteld dat Fluvius op vandaag al agressief gefinancierd is en de huidige A3-rating mogelijk niet kan behouden zonder versterking van het EV. Een lagere kredietrating zou leiden tot een hogere financieringskost, wat op zijn beurt op termijn zou leiden tot een verhoging van de distributienettarieven en/of een verslechtering van de van de vergoeding van het eigen vermogen.

Organisatie van het distributielandschap

De Vlaamse distributienetbeheerders (DNB's) hebben de structuur van opdrachthoudende verenigingen (OV's) onder het decreet lokaal bestuur (DLB). Ze zijn momenteel volledig in eigendom van de deelnemende gemeenten en opereren onder de naam Fluvius³, tevens de naam van de system operator die in opdracht van de DNB's operationele taken uitvoert. Naast het beheer van elektriciteits- en aardgasdistributienetwerken heeft Fluvius activiteiten inzake warmtenetten, openbare verlichting, riolering, etc.

² In Wallonië heeft Ores een EV/RAB die nog licht boven 40% zit, in Brussel heeft Sibelga een EV/RAB van 67%. In Nederland heeft Stedin 48%, Enexis 52% en Alliander 61%.

////////////////////////////////////

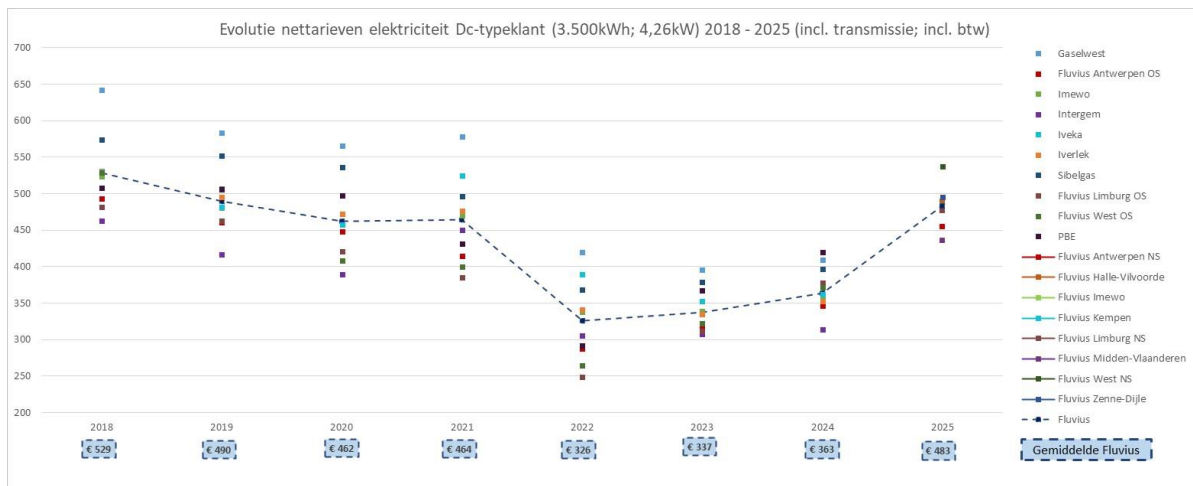

Er zijn historische redenen die de vorm (niet overlappend met andere administratieve subregio's), de deelnemende gemeenten en de verschillen in distributienettarieven kunnen verklaren, maar naarmate de tijd vordert worden die hoe langer hoe meer uitgevlakt. Sinds de fusie van Eandis en Infrax is in heel Vlaanderen dezelfde system operator Fluvius actief (het Energiedecreet laat ook nog slechts 1 werkmaatschappij toe; art. 4.1.5 Energiedecreet) en verdwijnt de herkenbaarheid van de achterliggende OV's. In de feiten bestaan de huidige 8 DNB's nog uitsluitend omwille van de historische verschillen in tarieven. Een eventuele fusie ervan zou ipso facto volgens de richtlijnen van de regulator tot een eengemaakt tarief leiden.

De voorbije jaren werden een aantal zaken geharmoniseerd tussen de distributienetgebieden. Zo is voortaan nog slechts 1 DNB per gemeente actief, zijn er geen “eilandgebieden” meer, hebben DNB’s een minimale omvang wat leidde tot fusies en is steeds dezelfde DNB actief voor elektriciteit en aardgas. Overigens betekende dit telkens dat (stukken van) gemeenten van distributienetgebied wisselden en dus ook nieuwe distributienettarieven kregen (art. 4.1.1 Energiedecreet).

De distributienettarieven vertonen nog steeds verschillen tussen de verschillende distributienetgebieden, maar door het groeiend aantal opdrachten die op Vlaams niveau worden uitgevoerd en gefinancierd is een evolutie naar elkaar toe merkbaar.

Uit onderstaande figuren kan worden afgeleid dat voor een typeklant Dc (gezin met gemiddeld elektriciteitsgebruik van 3.500 kWh/j) de verschillen in elektriciteitsdistributietarieven kleiner worden. De evoluties voor andere typeklanten zijn vergelijkbaar.

Vereenvoudiging distributielandschap

- (i) In een eerste fase tijdens de huidige (Vlaamse) legislatuur wordt Vlaamse regelgeving waar nodig aangepast om een zo maximaal mogelijke vereenvoudiging mogelijk te maken.
- (ii) In een tweede fase, tijdens de volgende (gemeentelijke) legislatuur, zal de vereenvoudiging operationeel zijn.

- Beleidskeuzes en strategische afwegingen maken zoals het bewaken van het evenwicht tussen betaalbaarheid, investeringsnood en publieke belangen.
- Bepalen van de gewenste governance structuur voor het Vlaams netbeheer.

- Bewaken van het publieke karakter van Fluvius en de belangen van de gemeenten.
- Budgettaire en maatschappelijke impact evalueren en afwegen.

De beleidsmatige werkgroep bestaat uit de minister-president, de minister van Energie, de viceminister-presidenten, Fluvius en een vertegenwoordiging van het strategisch comité van Fluvius en de lokale besturen en één vertegenwoordiger van zowel PMV als VEKA.

3. VERVOLGSTAPPEN

Via deze mededeling neemt de Vlaamse Regering akte van de hierboven beschreven aanpak.

De minister-president van de Vlaamse Regering en de Vlaamse minister van Economie,
Innovatie, Industrie, Buitenlandse Zaken, Digitalisering en Facilitair Management

Matthias DIEPENDAELE

De De Viceminister-president van de Vlaamse Regering en en de Vlaamse minister van Wonen, Energie en Klimaat, Toerisme en Jeugd,

Melissa DEPRAETERE

De Viceminister-president van de Vlaamse Regering en de Vlaamse minister van Binnenland,
Steden- en Plattelandsbeleid, Samenleven, Integratie en Inburgering, Bestuurszaken, Sociale
Economie en Zeevisserij,

Hilde CREVITS

De Viceminister-president van de Vlaamse Regering en de Vlaamse minister van Begroting en Financiën, Vlaamse Rand, Onroerende Erfgoed en Dierenwelzijn,

Ben WEYTS

////////////////////////////////////